

FØROYA

SOSIAL DEMOKRATUR

kemur út eina ferd um vikuna og kostar kr. 2.00 + porto um fjórdingsárid.

Brádf. blástjóri: MARTIN JOENSEN

Prent: A. ØSTER'S

TÍÐINDI

AV SJÓNUM

«Sudurfarid» kom á Tvøroyri seinasta leygardag. Hesir mennir hava, at rópa fiskad og selt væl sidan teir fingubatin. Hann hevur selt fyri 3200 pund í alt.

«Júst» var uppi á beding. Teir hava selt fyri 2800 pund í alt.

«Leivur Øssursson» var fullur á veg nidur.

VEDURLAGIÐ

Vedurlagið í summar hevur verið av tí ringasta. Stormur í heilum, eins og var tað mitt um háveturin. Urtagarðar og veltur eru sortnád av av vedrinum. Og grasvøxturin man fara og verða av tí versta. Sama lagið skal hava verið á vedrinum í útlondunum.

SMIRILS UTTANLANDAFERÐ

Tað sýnist ikki at fara og verða nakad burtur úr, at «Smiril» fer á sigla til Bergen. Trupulleikar skulu vera við norskari peningavekslan. Har aftur ímóti sigst, at Skipafelagið hevur í umbúna at leiga eitt danskt ferðamannaskip, «Hammerhus», sum eitt av teimum bornholmsku skipafeløgum eiga.

Tað skal vist vera heldur stórt skip. Tað hevur flutt hermenn til Onglands og skal í dock um einar trýggjar manadar.

«VESTMANNA»

kom úr Íslandi við 500 kossu. «Brimnes» royndi undir Føroyum og kom inn við brotnum aksli. Hon hevdi verið í nógvum fiski á Bankanum.

VØRUPRÍSIR OG FARMAGJALD

Mangur madur gevur seg um so dýrar vørurnar her hjá okkum enn eru. Fólk, id koma úr Danmark siga, at prisirnir har nðri liggja eina helvt nðran fyri okkara. T. d. eru breyðini tvær reisir so dýr sum í Keypmannahavn. Soleidis var tað eisini undan krignum. Handlsmenn siga, at farmagjaldið er so ovurhonds høgt. Tað eru t. d. vørur, id tú mást gjalda líka so nógv fyri at fáa tær upp higar, sum tær kosta har nðri. Eitt dømi kann nevast. Ein madur segði henda dagin, at farmagjaldið fyri eina madrasu var 17 kr. — Hesir spurningar eru so týðningarmiklir fyri fólk í síni heild, ti ikki eru tað øll, id hava so stórar inntøkur, at teir skuldu verið snúgvadur til ábyrgdarmenninar og vita, um nokur bót kundi fingist.

FØROYSKT PATENT

Hin gitni skiparin, Jacob Heinesen, Klakksvík, id først við «Ecliptiku», søkti, stutt áðrenn hann doyði, um patent í Noregi uppá eitt uppfinnisli, hann hevdi gjørt.

Bróðir hansara Ficher Heinesen, navigasjonslari, hevur aftá deyda hansara fingid bod um, at uppfinnislið varð gódkent og patentid játtað.

Tað, id Heinesen hevur uppfunnid, er ein nýggjur háttur at læsa snerpunót. Hetta verður gjørt við «lynslasi», id eru sett soleidis á gørnini, at tey læsa so nógv skjótari enn gørligt var áður, og harvið gera møguleikan nógv størri fyri at læsa sildastiman inni.

Enn er hesin nýggi háttur ikki royndur, men føroyskir sildaveidumenn siga hann at vera av alstórum týðningi. Tað, at norska «patent-kontórid» sigur gótt fyri honum, skuldi heldur ikki havt lítild at týða, so ágrýtnir sildaveidumenn Nórðmenn eru.

FLOGFARID

Flogferðasambandið, id Skipafelagið royndi at fáa í lag, er nú ein veruleiki. Í gjár fyrrapartin lendi flogfarid í Vágum. Har var stór móttøka. Alt ítróttarfolk og skotar vóru møttir upp við flogvøllin og reist var vakurt «ærissportur». Nakrar tímar seinni fór flogfarid aftur á veingirnar við ferðafólkunum úr Føroyum.

«Etlanin var, at flogfarid skuldi koma midvikudagin, men vedurlikindini vóru ikki til tað.

SAMFELAGSRIT

Hetta er nýtt tíðarrit. Erlendur Patursson er ritstjóri. Tað kom út í Danmark, men tað kriggid helt uppat, var tað flutt higar til Føroya. 4. hefti kom nú her fyri. Tað var væl úr hondum greitt, ahugaverðar greinir og væl skipaðar, greinir, id umrøddu heimlig vidurskipti, og greinir við utlendskum evnum. Hans Debes Joensen: Landsútvarp í Føroyum. Eitt mál, id má hava miklan áhuga og alstóran sýðning. Einku er okkum sum fjøð meiri fyri neyðini enn at fáa landsútvarp. Okkara mál og mentan er um at fara av fotum, og hitt utlenska útvarpið er okkum hin størsti meinbogin. Eitt heimligt væl skipað og væl stýrt útvarp hevdi verið okkum hin frægasti mál- og mentunarstudulin.

Arne Christiansen: Sosialloggávan í Danmark, Sviariki, Noregi og Finnland. Grein av utlendskum hövundum. Um stjórnskipanarmál, Verdaldastríðid annað og Landid mikla eru eisini greinir av utlendskum hövundum. Tær eru allar ahugaverðar og handfara spurningar, sum frammi eru í hesum «døgum. Erlendur Patursson: Føroyskur búskapur. Hövundurin hevur her á máli ymisk av teimum brekum, id okkara búskapur dregst við og setir uppskot honum til bótar.

Vidvíkjandi málinum í tíðarritinum, so spjar tað nóg so nógv til nýfjendskt málbrúk og kann tí í støðum veratunglisid hjá vanligum fólki. Vit halda, at føroyskt mál væl kann bera fram tey ymisku evni, nútíðarmadurin tekst við, um vit sambinda t. d. fornál okkara við greitt og skilagott føroyskt talumál.

SÁTTMÁLI

millum

Føroya Fiskimannafelag, Føroya Motorpassarafelag og Færøernes Rederiforening viðvíkjandi lön til manningina, tá sild verður veidd snerpunót og gørmum til saltningar.

§ 1. Parturin hjá manningini verður at útrókna á hendaan hátt:

Sum felagskostnaður fer av bruttoveiðuni:

- 1) Salt, sildatunnur, proviantur, olja, vanlukkutrygging av manning, trygging av veiðu og skipi.
- 2) Allar útgiftir á sölustaðnum.
- 3) Um skipið ikki fer á sölustaðin við veiðuni, skal kostnaðurin av farmagjaldi tó eisini fara av bruttoveiðuni.

§ 2. Aftaná at allar hesin kostnaður er fráfarin, fær manningin 50 % meðan hini 50 % falla til útgerðarmannin og skipið.

§ 3. Parturin hjá manningini verður byttur á hendaan hátt: Skiparin fær 2½ part, 1. stýrimaður fær 1½ part, 1. motorpassari fær 1½ part, 2. stýrimaður fær 1½ part, 2. motorpassari fær 1½ part, kokkurin fær 1½ part, hvør dekkmaður fær 1 part.

§ 4. Kokkurin skal lata allar kokkagreiður frá sær í reinskadum standi áður enn hann fer av, harundir eisini at rokna rúm og skáp undir hansara brúki. Motorpassarin skal á sama hátt lata motor og allar motorgreiður ásamt motorrúm frá sær í reinskadum standi, áður enn

Skibe til Salg.

Danskbygget Slup, Lasterum 85 Tons, Reg. 29.2. Hovedreparation 1943, hvor der blev paamonteret 48 Stk. nye Spanter, ny Beklædning og ny 78—80 HK. Tuxham Motor. Kan leveres med Transmission, Spil og Grabbe for 70—80.000 Kr., der maa disponeres omgaende.

Slupbygget Galease, Lasterum 54 Tons, Reg. 19.2. Byggeaar 1915, ny 35—40 HK. Callesen Diesel monteret 1945 sammen med Hovedreparation, ny Straalkæl og god Dæksmotor. Pris 55—60.000 Kr. Ved Udskiftning til Motor paa 100 HK. 5000 Kr. ekstra.

N. A. Eidesgaard, Tórshavn.

hann fer av.

Manningin reinskar skip og farmarúm sum vanligt, tá túrurin er liðugur. Um skipsmenn, kokkur ella motorpassarar verða settir til at gera arbeið við at búgva út skipið, áður enn veiðan byrjar ella aftaná at hon er lokin, skal útgerðarmaður gjalda fyri hella arbeið eftir teim takstum, sum skipandi eru fyri havnaarbeið, har skipið hevur heimstað.

§ 5. Eftir hesum sáttmála kunnu bert tveir Íslendingar verða við hvørjum føroyskum skipi.

§ 6. Hendaan sáttmála hevur hvør av pørtunum rætt til at siga upp við 3 mánaðar ávaring til 31. december hvørt ár. Verður hann ikki uppsagdur í rættari tíð, geldur hann framvegis fyri eitt ár isenn.

Fuglafjörður, 29. mai 1946.

fyri Færøernes Rederiforening (sign.) S. P. Petersen, jun.

Tórshavn, 25. mai 1946.

fyri Føroya Fiskimannafelag (sign.) Daniel Klein.

Klakksvík, 28. mai 1946.

fyri Føroya Motorpassarafelag (sign.) Johan P. Jacobsen.

SÁTTMÁLI

millum

Føroya Fiskimannafelag, Føroya Motorpassarafelag og Færøernes Rederiforening, tá sild verður veidd við snerpunót og seld til saltningar.

§ 1. Við teimum skipum, sum ikki hava dávidar, fær manningin, kokkurin viðroknaður, pr. mann: 1½ % av bruttoveiðuni upp til kr. 50.000,00, 1½ % fyri tær næstu kr. 30.000,00, 2 % av tí, sum bruttoveiðan fer yvir kr. 80.000,00.

§ 2. Við skipum, sum hava dávidar, fær manningin, kokkurin viðroknaður, pr. mann: 1½ % av bruttoveiðuni upptil kr. 50.000,00, 1½ % fyri tær næstu kr. 30.000,00, 1½ % av tí, sum bruttoveiðan fer yvir kr. 80.000,00.

§ 3. Við trolarum og øðrum dampskipum fær manningin, kokkurin viðroknaður, pr. mann: 1½ % av bruttoveiðuni upptil kr. 50.000,00, 1½ % fyri tær næstu kr. 30.000,00, 1½ % av tí, sum bruttoveiðan fer yvir kr. 80.000,00.

§ 4. 1. motorpassari fær fullan mannspart plus ¾ % av bruttoveiðuni.

2. motorpassari fær fullan mannspart plus ¾ % av bruttoveiðuni.

Kokkurin fær umframt sin mannspart ¾ % av bruttoveiðuni.

§ 5. Kokkurin letur allar kokkagreiður frá sær í reinum standi og reinskar rúm og skáp, sum hann brúkar. Motorpassarin letur motor og greiður frá sær í reinum standi. Manningin reinskar skip og last sum vanligt er, tá ið túrur er liðugur. Um skipsmenn, kokkur ella motorpassari verða settir til arbeiðis við at búgva út skipið, áður enn veiðan byrjar, ella aftaná at hon er lokin, skal útgerðarmaður gjalda fyri tilfikt arbeiði eftir teimum takstum, sum galda fyri havnaarbeiði har sum skipið hevur heimstað.

§ 6. Eftir hesum sáttmála kunnu bert upp til tveir Íslendingar verða

við hvørjum føroyskum skipi.

§ 7. Hendaan sáttmála hevur hvør av pørtunum rætt til at siga upp við 3 mánaðar ávaring til 31. december hvørt ár. Verður hann ikki uppsagdur í rættari tíð, geldur hann framvegis fyri eitt ár isenn.

Fuglafjörður, 29. mai 1946.

fyri Færøernes Rederiforening (sign.) S. P. Petersen.

Tórshavn, 25. mai 1946.

fyri Føroya Fiskimannafelag (sign.) Daniel Klein.

Klakksvík, 28. mai 1946.

fyri Føroya Motorpassarafelag (sign.) Johan P. Jacobsen.

CEMENT

RAPID

PORTLAND (Isbjørn)

MURSTEN

MELKALK

Valdemar Lützen

Telef. 16

Øll

eiga at brúka

Føroyska hondsápu frá fabrikk OKKARA

Føroya

Sjóvátrygging

Skip - motorbátar

útróðrabátar - vørur

verða tryggjað

Telf. 372

Mandlige og kvindelige Plejeelever

i Alderen 20—28 Aar kan antages.

Løn i Elevaaret Kr. 100,—, 105,—.

Skema til Ansøgning kan rekvireres paa Hospitalet.

Sindsygehospital i Nykøbing Sj.

FØROYA

BRUNATRYGGING

Hús - innbúgv - vørur - verða tryggjað.

Skrivstovan er opin frá kl. 10-1 og 3-5.

Leygardag

10-2.

Telf. 372.